

Till
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Yttrande över revisorernas granskning av rutiner för uppföljning av budget inom hemtjänsten i Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

Tjänsteutlåtandet utgör svar på remissen

Olle Johnselius
stadsdelsdirektör

Verner Stadthagen
administrativ chef

Sara Hallström
ekonomichef

Sammanfattning

Revisionskontoret har granskat nämndens rutiner för ekonomisk uppföljning och rapportering inom öppet hemstöd. Revisorerna pekar på brister i nämndens styrning, uppföljning och kontroller av verksamheten under år 2008, men noterar samtidigt att nämnden vidtagit åtgärder för att förbättra detta. Förvaltningen delar på flera punkter revisorernas synpunkter. Mot bakgrund av hemtjänstenhetens resultat och prognososäkerhet under år 2008 inledde förvaltningen vid 2009 års början en genomlysning av verksamheten som har lett till omfattande åtgärder för att anpassa enheten till en kostnadseffektiv verksamhet med en ekonomi i balans. Uppföljningsrutinerna har tydliggjorts och förstärkts och förvaltningen bedömer att prognoserna under år 2009 har varit tillförlitliga. Åtgärder bedöms ha vidtagits i den omfattning för att enheten under år 2010 ska kunna uppvisa en ekonomi i balans.

Bilaga

Revisionskontorets gransknings-PM

Revisionskontorets granskning

Revisionskontoret mottog i början av år 2009 en skrivelse med önskemål om granskning av Rinkeby - Kistas stadsdelsnämnds rutiner för uppföljning av budget inom verksamheten öppet hemstöd. Revisorerna beslöt med anledning av skrivelsen att, utöver den ordinarie granskningen av Rinkeby - Kistas verksamhet år 2009, även genomföra en särskild granskning av nämndens rutiner för ekonomisk uppföljning och rapportering inom äldreomsorgen med inriktning på öppet hemstöd. Syftet med granskningen har varit att bedöma om nämndens styrning och uppföljning av budgeten inom öppet hemstöd har varit tillräcklig.

Genom inhämtande av fakta via intervjuer och olika typer av underlag såsom ansvarfördelningen inom förvaltningen vad gäller ekonomiuppföljningen, ekonomiska beräkningar etc. har revisionskontoret bildat sig en uppfattning om hur styrningen och uppföljningen av hemtjänstens budget skett under år 2008 och vilka åtgärder som vidtagits.

Revisionskontorets bedömning är att enhetens rutiner för uppföljning varit bristfälliga under år 2008. Prognosen anses har lagts utifrån enhetschefens bedömning av verksamhetens utveckling istället för att i högre grad baseras på säkerställda underlag såsom listor över antal ärenden och beräkningar av planerade besparingsåtgärder. Detta har medfört att prognoserna inte varit tillräckligt träffsäkra och att åtgärder inte vidtagits i tid. Revisionskontoret noterar dock att förvaltningen vidtagit åtgärder för att förbättra uppföljningsrutiner och prognossäkerheten under år 2009 och poängterar vikten av ett fortsatt arbete med att få kontroll över verksamheten. Revisionskontorets gransknings-PM bifogas.

Förvaltningens synpunkter

Rinkeby - Kista stadsdelsnämnd beslutade i mars 2008 om ansvar och rutiner för den interna ekonomiuppföljningen. Enhetschefer ansvarar för att ha en budget i balans, för prognoser och för att fullständig information tillförs i uppföljningsarbetet. Controller på ekonomiavdelningen ansvarar för att ta fram det ekonomiska utfallet ur ekonomisystemet och för att göra en rimlighetsbedömning av enhetschefens prognos.

Förvaltningen delar revisionskontorets bedömning att prognoserna för öppet hemstöd under år 2008 i för hög grad baserats på enhetschefens egen uppskattning av enhetens kostnader och intäkter. Controller ifrågasatte under våren enhetschefens bedömning men övertygades av densamme om att kostnaderna under resten av året skulle komma att minska och intäkter inkomma i den omfattning som krävdes för att enheten skulle kunna uppvisa ett nollresultat vid årets slut. Under hösten blev det successivt uppenbart att ett sådant resultat ej var rimligt. Underlag till bedömningen såsom genomgångna personallistor, listor på ärendemängd o.s.v. varit bristfälliga under året och försvårat controllerns rimlighetsbedömning. Mot bakgrund av resultatet i bokslutet kan konstateras att prognoserna baserats på alltför lösa grunder vilket lett till oprecisa prognoser.

Förvaltningen inledde vid 2009 års början en omfattande genomlysning av verksamheten. Två externa konsultfirmor anlätades för att granska enheten och dess ekonomi och förvaltningen gjorde också på egen hand en genomlysning av enheten. Vid granskningarna framkom att den främsta orsaken till underskottet var en för stor personalstyrka i förhållande till verksamhetens omfattning och att arbetet inte planerats på ett effektivt sätt. Antalet utförda timmar har överstigit antalet beställda timmar och personal har haft en hög andel kringtid, d.v.s. tid som ej tillägnats brukaren. Konsulterna bedömde att enhetschefens kontroll och uppföljning av personalkostnader varit bristfällig och personalen inte gjorts delaktig i enhetens ekonomiska förutsättningar.

Enheten fick under 2009 en ny chef som påbörjade arbetet med att tydliggöra enhetens uppdrag för de anställda och effektivisera bemanning och schemaläggning. Detta har bl.a. resulterat i att två övertalighetsförhandlingar har genomförts under året, vilka dock inte hinner ge någon större ekonomisk effekt förrän under år 2010. Andra åtgärder har varit införande av regelbundna avstämningar med beställarna för att bättre kunna planera verksamheten och anpassa den till rådande behov. Dessa åtgärder är naturligtvis ett arbete som ständigt måste fortgå för att uppnå och upprätthålla en ekonomi i balans.

Prognossäkerheten för enheten har successivt förbättrats genom bättre kontroll och uppföljning av ärendemängd och lönekostnader. Controllers roll som rimlighetsbedömare har tydliggjorts och det har ställts högre krav på underlag från enheten samtidigt som stödet från central administration till enhetschefen förstärkts under 2009. Enhetschef och verksamhetschef har minst en gång per månad haft möte med administrativ chef, ekonomichef, personalchef och controller för att gå igenom nuläge och planerade insatser. Ansvarsområden för respektive funktion har tydliggjorts samtidigt som samordningen av olika kompetensområden på central nivå i förvaltningen har möjliggjort en bättre överblick över verksamheten. Genom en tydligare styrning och kontroll av verksamheten och en kontinuerlig anpassning till rådande förutsättningar bedömer förvaltningen att enheten under år 2010 ska kunna uppnå en ekonomi i balans.
